

MUZEUL "ASTRA"
MUZEUL ÎN AER LIBER

DOCUMENTAȚIE
TEHNICĂ

MONUMENTUL *COMPLEX*
ARHITECTONIC CALINEȘTI - BERBESTI

SATUL

COMUNA

JUDEȚUL *Moromureș*

NR. *79*

D O S A R D E M O N U M E N T

Obiect: COMPLEX ARHITECTURAL MARAMUREȘAN

Localitate: FERESTI (Com. CALINEȘTI MM)

Cod monument: 79

FISA DESCRIPTIVA

Obiectivul : Complex arhitectural maramureșean
ilustrativ pentru tehnica tradițională
cioplit lemnal; bărdășitul

Comuna : Giulești și Călinești jud. Maramureș

Proprietari: Pop Petru, Codrea Gheorghe, Gancza Ioan
And Stefan, Berci Ileana, Pop Stefan,
Berci Ileana, Ivanciuc Ioan

Docarul cuprinde :

- a.- Memoriu justificativ
- b.- Oferte
- c.- Fișa descriptivă
- d.- Proces verbal de achiziții
- e.- Fotografii

Documentația întocmită de Stefan Palada, arhitect
municipal.

Costul unității : 87.000 lei

data, 20 VII 1972

Director
Ar. Corneliu Irișo

Arhitect
Stefan Palada

Muzeul Regional si
Muzeul Tehnic Popular
Dumbrava Sibiu

Complex architectural Maramures
Deviz suplimentar
Valoare : 25.526 lei

MEMORIU JUSTIFICATIV

Devizul estimativ al complexului architectural Maramures, la valoarea de 250.000 lei, a fost conceput in idea ca lucrari sa fi executate in regia proprie, motiv pentru care, conform HCM.74/57, s-au aplicat la receptiunea devizului Cheltuieli indirecte de 30%.-

Deoarece lucrarea se executa prin antreprenor, cooperativa constructori din Sibiu, iar acestia tot conform HCM.744 perso cheltuieli indirecte de 65%, se intocseste devizul suplimentar Nr.1 care reprezinta diferenta la pozitia cheltuieli indirecte de 25.526 lei.-

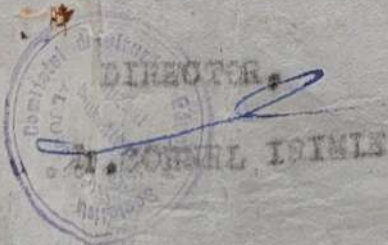
INTOCMIT
Tehn.constr.
Neam Dleter

Dleter

VERIFICAT
Arhitect,
Dusca Ovidiu

Ovidiu

APROBAT

Contabil sef,
Iurca Alexandru

MEMORIU

Încadrul planului tematic de organizare a sectorului care ilustrează ocupațiile specializate, meșteșugurile și industriile de prelucrare a lemnului se prevede și prezentarea dulgheritului, meșteșug specializat de cea mai veche tradiție și cu o contribuție de cea mai mare valoare la realizarea civilizației populare tradiționale de pe teritoriul patriei noastre.

Construcția de adăposturi în general și a locuinței umane în special, a fost dintotdeauna o preocupare esențială a omului lăsat de necesitatea satisfacerii și îmbogățirii continue a condițiilor de existență.

Studiul dezvoltării, tipologia construcțiilor preocupată deoptrivă istoria arhitecturii și etnografia permite în cazul muzeului tehnicii populare prezentarea ad-obiectum, printr-o selecție a două-trei complexe gospodărești din zonele etnografice în care a fost realizată cea mai valoroasă arhitectură populară sub aport monumental artistic, prezentarea unei sinteze a procedurilor tehnice și mijloacelor într-un progres calitativ continuu, al căror produs este monumental de arhitectură populară.

Prezentarea dulgheritului în cazul Muzeului tehnicii populare se va realiza în mod concret prin expunerea nu a unui atelier meșteșugăresc, specializat, ci a produselor realizate în cadrul aceluși meșteșug, desfășurate în aer liber, secundu-mișcând evidențierea tehnicilor utilizate și a instrumentului folosit.

Organizarea în primă etapă a unei gospodării țărănești mixte din Mărgăreș (Valca Cosăului) compusă din monumente datând din perioade diferite, și care acoperă funcțional întreaga problematică atît a fenomenului menționat cît și pe cel de viziune mai generală al complexului de locuire și ocupațional al populației din zona saintă.

Monumentele ce vor fi prezentate evidențiază o varietate a stilurilor arhitectonice și constructive care reflectă acumulițiile de experiență ale meșteșugarilor creatori, progresul de civilizație incontestabil realizat în chiar aceeași zonă

într-o perioadă de-a lungul mai multor decenii.

Complexul compus din elemente tipice care aparțin a

219

două perioade bine definite, (prima gospodărie sfârșitului sec. 18 în a doua sfârșitului secolului 19) reflectă dezvoltarea arhitecturii maramureșene de la planul tradițional al casei (cameră, tindă, cămară și șatră, la fețada casei la cel cu două camere tindă și cămară cu șatra pe două laturi ale casei) și al șurii (șură și grajdii, la cel cu două grajduri dispuse simetric a parte și alta a șurii.

Deasemeni, diferența de proporții a materialului de construcție care se distinge și la anexe gospodărești, precum și elementele decorative sculptate în stejar masiv, care împodobesc șatra, portalul grinda meștir și porțile de șură evidențiază specializarea și valoarea crescută a sculpturii decorative în lemn care conferă monumentelor ținută artistică deosebită.

Complexul arhitectural maramureșean va ilustra cu prăsoșin talentul și inguinozitatea meșterilor populari care au creat valoroase opere de civilizație, fiind un fenomen general pentru zona istorică a Maramureșului unde tradiția "vârșitului" a dus la realizarea unor unora dintre cele mai valoroase monumente ale arhitecturii laice tradiționale din țara noastră.

1973, încheierea lucrărilor de execuție de lucrări nr. 2691/2001
 Comisia constă din: Șeful școlii de meșteri localnici Ștefan Ștefan din patru persoane, ȘTEFAN ȘTEFAN, CODREA ȘTEFAN, PĂLĂD ȘTEFAN, cu funcția de inginer principal
 Comisia constă din: Șeful școlii de meșteri localnici Ștefan Ștefan din patru persoane, ȘTEFAN ȘTEFAN, CODREA ȘTEFAN, PĂLĂD ȘTEFAN, cu funcția de inginer principal

Comisia constă din: Șeful școlii de meșteri localnici Ștefan Ștefan din patru persoane, ȘTEFAN ȘTEFAN, CODREA ȘTEFAN, PĂLĂD ȘTEFAN, cu funcția de inginer principal

4-100 lei / 4-995 / 9-876/10-532 / 11-145/12-222/14-2184 / 16-873 / Total = 6.987 lei

Ca urmare a celor de mai sus se poate realiza realizarea de lucrări locale, executate de PATRIMONIUL LOCAL, suma de 6.987 lei, și puțin impozit local.

Incheiat la Sibiu la 14 mai 1973

Intrat la Nr. 2619
Data 17.06.1974

Proces-verbal de recepție parțială a lucrărilor de reconstrucție a unității "Complex de arhitectură din Maramureș".

Comisia de recepție:

1. Bucur Corneliu -șef secție
2. Wiener Raymonde -muzeograf principal
3. Rușdea Hedwiga " "
4. Palada Stefan " "
5. Sofronie Mihai " "
6. Neagu Corneliu conductor arhitect

Intrucît nu se pot continua lucrările de reconstrucție în muzeu din cauza lipsei de materiale, -șită de lm., stejar de lom./8ocm., căprâori de brad 7m./17, nuiele pentru gard 10.000 buc. de 5m. se întrerup pentru o perioadă în care timp se va aproviziona șantierul cu materialele necesare.

Conform contractului de executare de lucrări nr.2691/28mai 1973, încheiat între muzeu și PATCAS GHEORGHE-șeful echipei de meșteri localnici formată din patru persoane. SUCIU GHEORGHE, CODREA PETRU, PATCAS PETRU, au fost executate lucrările de săpătură a fundației și zidărie, conform devizului.

Comisia constată că lucrările sînt de calitate bună fiind executate următoarele poziții din deviz:

4=100 lei / 5=695 / 9=876/10=532/ 11=1445/12=482/14=2184/
16=673/ Total =6.987 lei

Ca urmare a celor de mai sus se poste achita echipei de meșteri localnici condusă de PATCAS GHEORGHE suma de 6.987 lei, mai puțin impozitul legal.

Incheiat azi 14 mai 1974

Semnăturile:

1. *[Signature]*
2.
3. *[Signature]*
4. *[Signature]*
5. *[Signature]*
6. *[Signature]*

FISA DESCRIPTIVA

=====

- Obiectivul: - Anexă gospodărească (coteș de porci) pentru completarea complexului arhitectural maramureșan.
- Proprietar: - Ilya Ioachim, comuna Călinești Nr.454, jud.Maramureș.
- Așezare: - Coteșul este așezat în cadrul gospodăriei țărănești orientat perpendicular pe axul străzii.
- Construcția: - Este din lemn de stejar cioplit din bardă pe patru fețe, birnele fiind încheiate la capete în cheutori. Acestea sînt așezate pe un mic soclu din piatră. Acoperișul este înalt, în patru ape cu învelitoare din șită.

Interiorul are două compartimente fiecare comunicînd cu exteriorul printr-o ușă proprie. Ambele compartimente sînt podite cu scînduri groase din stejar.

Dimensiunile construcției sînt 2,50/1,80 m.

MUZEOGRAF PRINCIPAL,

Stefan Palada
Stefan Palada

FISA DESCRIȚIVĂ

Complex arhitectural maramureșan ilustrativ pentru
tehnica tradițională de construcție în lemn; bătășitul, grajdul,
Mășterofudețul Maramureș

Comuna Giulești - Călinești

Satele Ferești, Berbești, Călinești, Cornești

Proprietarii: Pop Petru - Berbești Nr.106

Popdea Gheorghe - Berbești Nr.58

Canca Ioan - Călinești Nr.460

Rod Stefan - Cornești Nr.52

Berci Ileana - Călinești Nr.465

Pop Stefan - Călinești Nr.336

Berci Ileana - Călinești Nr.145

Ivanciu Ioan - Cornești Nr.27

A. Obiectivul:

Complex arhitectural maramureșan compus din:

- 1) casă cu patru încăperi,
- 2) sură cu două grajduri,
- 3) colejnă,
- 4) coș de porumb,
- 5) cotof de porci,
- 6) poartă,
- 7) casă cu trei încăperi,
- 8) sură cu un grajd.

B. Așezare:

Complexul arhitectural este alcătuit propriu-zis
din, două gospodării compuse din mai multe construc
dăpăstratee în mai multe sate majoritatea aflându-se
pe Valea Costului.

Construcțiile sînt așezate în cadrul gospodăriilor
țărănești formînd cu acestea o unitate organică.

CC. Construcțiile :

- 1.) Casa lui Pop Petru este construită din lemn
de stejar, pe un soclu de piatră mai ridicat
în partea anterioară și are acoperișul în
în patru ape cu învelitoare de draniță.

și încheiate în cheutori.

Casa are patru încăperi: o tindă, două camere și o cămară. În camera mare se găsește cuptorul de pîine și sporiul (plita pentru gătit) care evacuează fumul prin tindă, aceasta avînd partea din spate neacoperită.

Accesul din afară în tindă se face printr-o ușă masivă cu portal sculptat cu rozete și cruci. Grinda meșter este sculptată pe muchii cu dintele de lup.

Pe două din laturile casei se întinde șatra mărginită cu stîlpi sculptați și arcade. Dimensiunile casei sînt de 12/8m. Casa datează din a doua jumătate a secolului trecut.

2) Sura lui Codrea Gheorghe este construită din lemn masiv de stejar avînd acoperișul în patru ape cu învelitoare de draniță.

Are trei compartimente: două grajduri pe lateral și la mijloc șura propriuzisă, a cărei ușă de intrare este masivă cu ramele laterale sculptate. Ușile grajdurilor sînt prinse în balamale din lemn.

In interior cele două grajduri sînt prevăzute cu cîte o ieșe.

3) Călejna lui Gancza Ioan este construită din lemn masiv de stejar, închisă pe trei laturi parțial și acoperișul în două pante inegale cu marginile laterale mult lăsate în jos.

4) Coșul de mîlai al lui Rad Stefan (pătul pentru păstrat știuleții de porumb) este împletit din nuiele susținute de un cadru din lemn de stejar fixat în tălpi masive. Are acoperișul în patru ape cu învelitoare de draniță.

5) Cotețul de porci a lui Berci Ilieana este construit din dulapi de fag cu acoperișul în patru ape învelit cu draniță. Ușa este prinsă în balamale de lemn.

6) Poarta de gospodărie a lui Pop Stefan este construită din stîlpi masivi de stejar ornamentați cu torsade și cîmăci. Are acoperișul în patru ape învelit cu draniță.

Portalul de ușă este din stejar masiv sculptat, iar tăblia ușii este bătută în cuie țigănești.

7) Casa lui Berci Ilieana este construită din birne masive de stejar, cu acoperișul în patru ape învelit cu draniță. Are trei încăperi (casă, tindă și cămară). În casă se găsește cuptorul de pîine și sporiul (plita pentru gătit) care evacuează fumul în tinda neacoperită. Tinda și cămara nu sînt lipite în interior, exteriorul întregii case de asemenea.

Casa este prevăzută cu vatră pe o singură latură, susținută de stîlpi din stejari.

8) Sura lui Ivanciuc Ioan este construită din lemn masiv de stejar cu acoperișul în patru ape învelit cu draniță. Are două compartimente, grajdul cu o iesle în interior și șura propriuzisă care are două uși de acces, una în față, alta în spate cu ramble masive ornamentate cu creștături prinse în balamale solide din lemn.

D. Starea de conservare:

În general toate construcțiile sînt bine conservate lemnul fiind sănătos și tare, fapt ce s-a putut constata deoarece toate construcțiile sînt notencuite în exterior. Deasemeni căptșorii acoperișelor sînt în stare bună, o mică parte avînd capetele deteriorate.

Muzeul principal
Strada Balada

1

Administratia muzeului

Director,

Conf. Dr. I. I. I.

Al. I. I.

I. I. I.

Director

St. 40422

Codru

2692 28 mai 73.

CONTRACT DE EXECUTARE DE LUCRARI

Incheiat astăzi 23 mai 1973, între Muzeul Brașeal Sibiu reprezentat prin Dr.C.Erimie director și Alexandru Jurca contabil șef și tov.Codrea Stefan din comuna Giulești, satul Berbești nr.57, posesor al B.I. seria T nr. 502 307 eliberat de miliția Sighet, la 16 martie 1970 cu nr. 4307 în calitate de executant .-----.

Tov.Codrea Gheorghe se angajează să transporte cu mijloace hipo -șura-cumpărată de muzeu de la Codrea Gheoghe situată în hotarul satului Berbești la nr.58 unde nu există acces de a merge cu mașina ,pînă la șoseau națională de unde se poate încărca pe camioane, contra sumei de 400 lei.---

Menționăm că în această sumă s-a inclus și manopera de încărcare și descărcare pe căruță-

Suma de mai sus va fi achitată de muzeu după primirea materialului în magazia muzeului, care va fi expediată prin poștă.-----.

Reprezentanții muzeului,

Director,

C.Erimie

Contabil, șef,

Al. Jurcă

Executant,

St.Codrea

Codrea Stefan

PROCES - VERBAL DE RECEPTIE

a lucrărilor de demontare și încărcare în mașini a "Complexului arhitectonic maramureșan".

Comisia de recepție:

- 1.- Bucur Corneliu - șef secție enografie
- 2.- Wiener Raymonde - șef secție artă populară
- 3.- Rușdea Hedwiga - muzeograf principal
- 4.- Palada Stefan - muzeograf principal
- 5.- Sofronie Mihai - muzeograf principal
- 6.- Neagu Corneliu - conductor arhitect
- 7.- Negricea Benone - gestionar secție etnografie

Conform contractului de executare de lucrări încheiat între muzeu și echipa de meșteri locali condusă de Pătraș Gheorghe înregistrat la nr.2691 din 28 mai 1973, comisia constată că au fost respectate clauzele din contract, materialele rezultate din demolare fiind primite în gestiunea muzeului.

În consecință se poate achita suma de 8.000 (optmii) lei impozabili executantului, pentru manopera prestată, sumă ce reprezintă 20% din valoarea integrală a contractului.

Incheiat azi 29 mai 1973.

COMISIA:

- 1.- *Bucur*
- 2.- *
- 3.- *Wiener*
- 4.- *Stefan Palada*
- 5.- *Sofronie*
- 6.- *Neagu*
- 7.- *Negricea*

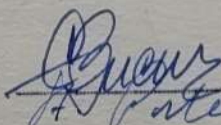
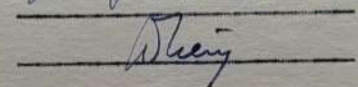
M I N U T A

Incheiată azi 9 XII-1974 la sediul Muzeului Tehnicii Populare din Dumbrava Sibului, cu ocazia întreruperii lucrărilor începute în acest an de către Pătcăș Gheorghe cu echipa sa pe șantierul de reconstrucție a "Complexului arhitectonic maramureșan", între tov. Cornelii Bucur șef de secție, Steran Palada, muzeograf responsabil de unitate, și Dieter Neun, diriginte de șantier, din partea Muzeului și Pătcăș Ghe. executant:

Intrucât din cauza unor motive obiective (timp nefavorabil) nu s-au terminat lucrările de reconstrucție a complexului arhitectonic maramureșan executate de Pătcăș Gheorghe, conform contractului de executare de lucrări, încheiat la Consiliul Popular Giulești în anul 1973, și înregistrat de Muzeul Brukenthal sub nr. 2691/28 mai 1973, tov. Pătcăș Gheorghe se declară de acord și se obligă totodată să continue lucrările rămase restante, conform prevederilor contractului, în anul 1975, aceste constând din:

- Pardoseală din argilă în case și șuri.
- Tencuieli interioare în case conform devizului.
- Executarea a două cuptoare în cele două case.
- Fundații la un coteș de porci (săpătură și betonare).
- Reconstrucția acestora și acoperirea lor cu invelitoare din draniță.
- Finisarea porții executate la comandă și montarea celor 2 porți la gospodăria.
- Remontarea a două fântini.
- Remontarea unui fînar.
- Remontarea unui cpș de mălai.
- Remontarea unei colejne.
- Terminarea acoperișului casei din Călinești.
- Montarea grajdului împrejmuitor.

Cornelii Bucur
Stefan Palada
Dieter Neun

Pătcăș Gheorghe

